

NĂM THỨ HẢI SỐ 110

MỖI SỐ 0\$10

NGÀY 11 FÉVRIER 1937

HOA THỦY - TIÊN (XEM TRANG 88)

TÒA BÁO : THUY - TIEN - TRANG DUONG NGOC - HA HANOI

KHOA

HOC

Mỗi tháng xuất bản ba kỳ

CHỦ NHIỆM KIỂM CHỮ BỐT
NGUYỄN - CÔNG - TIÊU

Có bán trong các hiệu - cửa
về Khoa - Học ở Đàng - Quai

GIÁ BÁO : NỬA NĂM 1\$80, MỘT NĂM 3\$00

YÊU-MỤC

	Trang		Trang
Tết	81	Khoa Học thường - thức	91
Sống lâu	82	Nhi-đồng ; Đoán tiền ngửa hay sấp	92
Muôn biết khỏe, yếu thì xem		Đoán số	92
móng tay	83	Đi quăng dăng, học sàng khôn	93
Đầu năm xem thời tiết	85	Chuyện Khoa-Học : Ba mươi Tết	94
Cây làm cho già hóa trẻ	87	Mách thuốc	95
Chơi thủy tiên	88	Hỏi thuốc	96
Lịch sử nghề làm lọng và nghề		Tản văn	97
thêu	89	Giới thiệu	98
Hòm thơ	90	Tiêu - thuyết : Lầu Kiếp Bạc	99

ATOGA

Ai nuôi gà vịt cũng nên dùng thuốc ATOGA để phòng và chữa các bệnh về bộ máy tiêu hóa.

Đã nhiều người dùng rồi, thuốc hay giá rẻ.

1 HẠO một hộp chứa được 24 con. Ở xa gửi thêm 4 xu cước. Mua buôn tính giá riêng.

Có bán tại các đại lý :

HANOI { M. Luân : Tòa báo Khoa-Học, đường Ngọc-hà :
 Thịnh Phong : 68 bis Rue du Coton.
 Toàn-Thịnh : 84, Rue du Riz.

NAMĐÌNH : Hội-Ký 34 Phố Cửa đông ; HAIPHONG : Mai Lĩnh 62 phố Cầu đất.
 TOURANE : Lê-thừa-Ấn Commercant de la Gare ; HUẾ : Đắc-Lập ăn quán rue Paul-Bert ; NINH-BÌNH : Ích-trí Librairie 41 Rue du Marché.

Tham-Thiên Bô-Phê-Lô

Chuyên trị các bệnh phổi như ho lao, xuyễn, khái huyết. Ai dùng Tham Thiên Bô-phê-lô sẽ được biếu một quyển sách nói về bệnh phổi và có nhiều bài thuốc để chữa lấy mỗi hộp giá 0\$90.

Xin hỏi : M. NGUYỄN CÔNG-LUÂN
 Thủy-tiên-trang, đường Ngọc-hà Hanoi

MỜI IN XONG

Le français par soi même

(Sách tự-học chữ Pháp không phải thầy) của ông Kiêm-Học Nguyễn-
 Hoài - Đình soạn. Giá 0\$80.

Édition NAM - KÝ HANOI

KHOA HỌC

Khoa Học Tập Chi
Cung chúc Tân-niên

TẾT

Mới Tết ngày nào, nay lại Tết, thời
đưa ngày tháng ruổi mau, thắm-
thoắt Khoa - Học và các bạn đọc
được chúc nhau lần này là lần thứ bảy.

Năm nay xin chúc Quốc dân Nam - Việt
đem khoa - học mà mở mang đường vật-
chất và đường tinh - thần rộng hơn năm
ngoài, để cho nòi giống ta được tráng - kiện
thêm và trình - độ tiến - hóa của ta được
cao thêm.

Mong rằng những lời chúc ấy không
phải là những lời nói phấm ở cửa
miệng, mà chính là những điều tâm phúc
ta nên ghi lòng tạc dạ, nếu ta muốn
toan cầu hạnh - phúc chung cho cả đồng-
bào.

SÔNG LÂU

Ở đời ai cũng phải chết, nhưng ai sống được lâu là có một hạnh - phúc lớn. Ngay từ thượng - cổ đã nhiều người đề tâm tìm cái hạnh phúc ấy, lại có người tận tụy tốn tài hao của muốn đuổi sự chết để đoạt quyền tạo - hóa, nhưng nào có được. Cái tên ông Lành-Tử sống tám trăm năm làm gì có thật, chẳng qua chỉ để tỏ cho ta biết rằng người mà biết sống, biết giữ gìn sức khỏe thì cũng sống lâu được tới trăm hay hơn trăm tuổi được. Nhưng làm sao sống tới trăm tuổi được? Vấn đề ấy khó giải quyết, nhưng không phải là không thể được. Cũng như nhiều nhà bác học và sinh lý học Á-đông, bác sỹ Alexis Carrel ở viện khảo cứu khoa học, Rockefeller (Mỹ) sau khi thí-nghiệm, đã nói rằng loài động vật nếu ít bệnh tật mà sinh hoạt một cách đều độ đều có thể sống rất lâu được. Nhưng có điều cần thiết là sự lĩnh-dưỡng tinh-thần và thân-thể có ảnh hưởng nhiều đến sự sống lâu lắm. Muốn chứng thực việc ấy, bác-sỹ Carrel đã dùng sức lạnh mà để dành hàng tháng nhiều con vật đã chết thối đi rồi. Khi bỏ chúng vào một nơi ấm, ẩm ướt và tiêm thuốc thì chúng lại sống như xưa.

Bác-sỹ Voronoff thì dùng khoa ghép hạch loài lười sang người cũng để cho ta sống lâu thêm được hàng chục năm. Theo đuổi mục đích ấy, bác-sỹ Carrel cùng đại tá Lindberg, đã chế được một « bộ máy » bằng thủy-tinh làm cho máu lưu thông như trong cơ thể

người ta. Nhờ có bộ máy ấy, bác-sỹ hy vọng rồi đây nếu người chết và quả tim thật đứng lại—thì sẽ nhờ « quả tim giả » chạy và làm cho máu lại chuyển động như thường.

Đứng trước những sự tìm tòi của các nhà khoa-học để cho loài người sống lâu, ta hãy theo những điều mà nhiều nhà bác-học Âu Mỹ Ấn-độ, Tàu, Nhật v...v... đã nghiệm thấy sau khi điều tra cách sinh hoạt của các cụ già sống hơn trăm tuổi. Mấy điều dấn dị dễ theo ấy xin kể ra sau đây :

1° Khi còn trẻ nên hoạt động, làm lụng bằng chân tay và trí-não.

2° Chớ ăn no quá, ăn hơi đói không hao giờ bị ốm là nếu ăn nhiều kiêng ăn các thức cay, đắng chát chua. Thức ăn phải bốn phần là rau, 1 phần thịt hay cá. Kiênq uống rượu, hút thuốc. Sáng dậy và trước khi đi ngủ nên uống một ít nước lã sạch.

3° Tránh những việc vui mừng hay buồn khổ quá ít tình dục và không nên tức giận.

4° Ngủ sớm và dậy sớm. Theo như mặt trời.

5° Không nên mặc ấm quá và cũng đừng để rét; ít uống thuốc.

6° Khi về già nên lĩnh dưỡng tinh-thần và thân-thể

7° Mùa nào ăn thức ấy.

8° Tránh xa những nơi đông người.

9° Khi sơ-sinh ta sống về sữa, đến khi có tuổi cũng lại nên dùng sữa.

10° Cách làm lụng, ăn uống về già lại càng phải điều độ và đúng mực.

Đấy, những điều cốt yếu, mà các bạn cần biết nếu các bạn muốn sống lâu. Nhưng nếu các bạn đã « già nua tuổi tác » rồi mà muốn trẻ lại thì xin xem bài sau.

X.....

MUỐN BIẾT KHỎE, YẾU

THÌ XEM MÓNG TAY

Khi người ta khỏe mạnh vô bệnh tật thì thân thể tráng kiện, nhưng hơi ốm thì thân thể sẽ biến đổi ngay. Thầy thuốc thường nhiều khi xem sắc mặt xem da dẻ, xem mắt, xem tóc, xem lưỡi, xem môi mà cũng có thể biết được một người sắp ốm và sẽ đau ở bộ phận nào. Thí dụ ai bị da mặt vàng khè: ấy là chiều trúng sắp đau thận. Con mắt trước kia lanh lẹ, nay lơ lơ, nhìn đâu chỉ nhìn mãi một chỗ: Ấy là sắp đau cổ họng và phải lo nghĩ đến bệnh yết hầu. Mắt bị vàng: ấy là gan đau. Mũi nhọt nhọt: ấy là quả tim yếu. Còn nhiều chiều trúng khiến người nào tinh ý chỉ nom qua cũng có thể đoán bệnh trong người ta được.

Nhưng ta lại xem ta thì không gì dễ bằng xem móng tay. Trong dịp tết này các bạn xuất ngày chỉ nghe tiếng chúc « giàu sang, mạnh khỏe », vậy thì các bạn hãy thử nom qua móng tay bạn rồi cố tìm xem trong người sắp hay đã có bệnh gì chưa. Nếu sắp sửa có thì các bạn sẽ liệu mà chữa rồi sẽ được « khỏe mạnh » như người ta chúc. Thì đây, xin mách độc giả những cách dẫn - đi để xem móng tay mà biết được bệnh tật, tính nết người, do bác-sỹ Mac Auliffe đã kinh nghiệm và công bố cho mọi người biết:

Muốn xét xem trong người có bệnh tật gì không thì cần phải xem móng tay,

hoặc tay phải hay tay trái, nhưng xem móng ngón tay cái thì rõ hơn.

Các bạn đem so sánh móng ngón tay cái của bàn tay phải với các hình vẽ sau đây. Xem giống móng nào rồi xem hợp số mấy. Tìm trong bài về số ấy sẽ biết trong người sắp hay có bệnh gì. Cố nhiên là sau khi xem, các bạn sẽ tìm thầy kiểm thuốc mà phòng bị, vì phòng bị cho một bệnh khỏi phát lên còn dễ hơn là để bệnh phát rồi mới chữa.

1 2 3 4 5

6 7 8 9 10

1. — Móng tay ngắn, lệt, gần như vuông là biểu hiệu người đau tim, hay cảm động.

2. — Móng tay, trên rộng dưới hẹp, sau tay bị lệt tê liệt và có khi đau măng óc nữa.

3. — Móng tay nào dễ ngang nom thấy vòng cong rõ rệt là chiều trúng sắp đau phổi, đau gan. Nếu cong lắm thì là người ho lao, suyễn

4 — Móng tay dài, trên nhọn, dưới bầu dục, nom như thề hột bí đao là sắp bị mạch máu cứng.

5 — Móng tay nào bé, hẹp ngang, mỏng là của người tinh thần bất định, ăn uống không được ngon, người thiếu chất bổ, rồi sẽ yếu đau.

6 — Móng tay phẳng phiu, đều đặn là của người khỏe mạnh.

7 — Móng tay thấp ngắn, lầy, là của người hay gắt gỏng, cục cằn dạn-dối, sau này có ngày bị bệnh đau óc.

8 — Nếu nhìn đầu ngón tay mà thấy hai bên cạnh móng tay soãi xuống như mái ngói là của người sắp bị cứng mạch máu, và rồi có thể bị ung thư.

9 — Móng tay dài trên to dưới hẹp, có nhiều đốm là của người trí não bị mỏi mệt, xương cốt bị yếu suy.

10 — Móng tay mỏng có nhiều thưa dọc là của người tiểu tiện không tốt, máu sấu, và cũng có thể sinh ra ung nhọt được.

Đây là xem về hình thức mà biết được bệnh tật trong người nhưng muốn biết rõ hơn thì lại còn có cách xem màu của móng tay nữa.

Móng tay hồng là người khỏe mạnh; móng tay nhợt là người thiếu máu, trắng là người lao lực; móng tay thật đỏ là người đau tim và hay bị hỏa bốc lên đầu; móng tay tím lịm là người sấu máu, máu không lưu thông; Nếu móng tay vàng nhợt là người lao xương; nếu ngò độc thì ở móng tay có nhiều đốm tím; nếu ở móng mà thấy vết sùi si chạy ngang bên rọ sang bên kia ta cũng có thể biết được bệnh trong người: ở ngón tay chỗ là bệnh thấp, ở ngón tay giữa là bệnh mụn, ghẻ, đau gan, ở ngón tay đeo nhẫn là bệnh sâu răng, đau xương, đau mắt, đau phổi; ở ngón tay út là đau tim, đau cổ họng, ở ngón tay cái là bị bệnh thần kinh, bị loạn óc.

Đây là những điều cốt yếu mà bác-sĩ Auliff đã khảo sát và kinh-nghiệm ở nhiều người, nay công bố để ta có thể tự biết sức khỏe của ta, rồi sẽ tùy trường-hợp mà chữa chạy, mà phòng thân: thật là một việc có ích trong dịp tết nguyên-đán này, lúc ngồi đợi các bạn thử xem rồi sẽ rõ.

H. V. thuật

MỜI XUẤT BẢN:

THẬP - BÁT THIẾU - LÂM ĐẠI KIỂM - HIỆP

Là bộ kiểm-hiệp hay nhất. Lại có các hình vẽ đủ các thứ binh-khí và các miếng võ rất ghê gớm để dạy về võ-tuyệt. Ai học lấy cũng được. — Do SƠN-NHÂN biên-thuật 16 trang lớn, số đầu 1 xu, từ số 2 bán 3 xu.

Đã trọn bộ:

1°) HAI BÀ HỌ TRUNG ĐÁNH GIẶC

Chuyện hai vị Thế-giới đệ-nhất nữ anh-hùng (Trương-Trắc, Trương-Nhị đánh Tàu) dày 380 trang lớn, bìa đẹp, giá 0\$80.

2°) VUA BÀ TRIỆU-ẦU DÀY 224 TRANG

Chuyện Bà Triệu-Ầu đánh Tàu Tử-Siêu soạn, giá 0\$50.

3°) BỌN VÕ HIỆP ĐỐT CHÁY CHÙA HỒNG-LIÊN

Dày 800 trang lớn, bìa đẹp, giá 1\$50. Trức-khế dịch. Ở xa mua lễ thêm tiền cước, gửi thơ, mandat để cho nhà xuất-bản như sau này:

« NHẬT-NAM THƯ-QUÁN 102 HÀNG GAI HÀ NỘI »

ĐẦU NĂM XEM

THỜI TIẾT

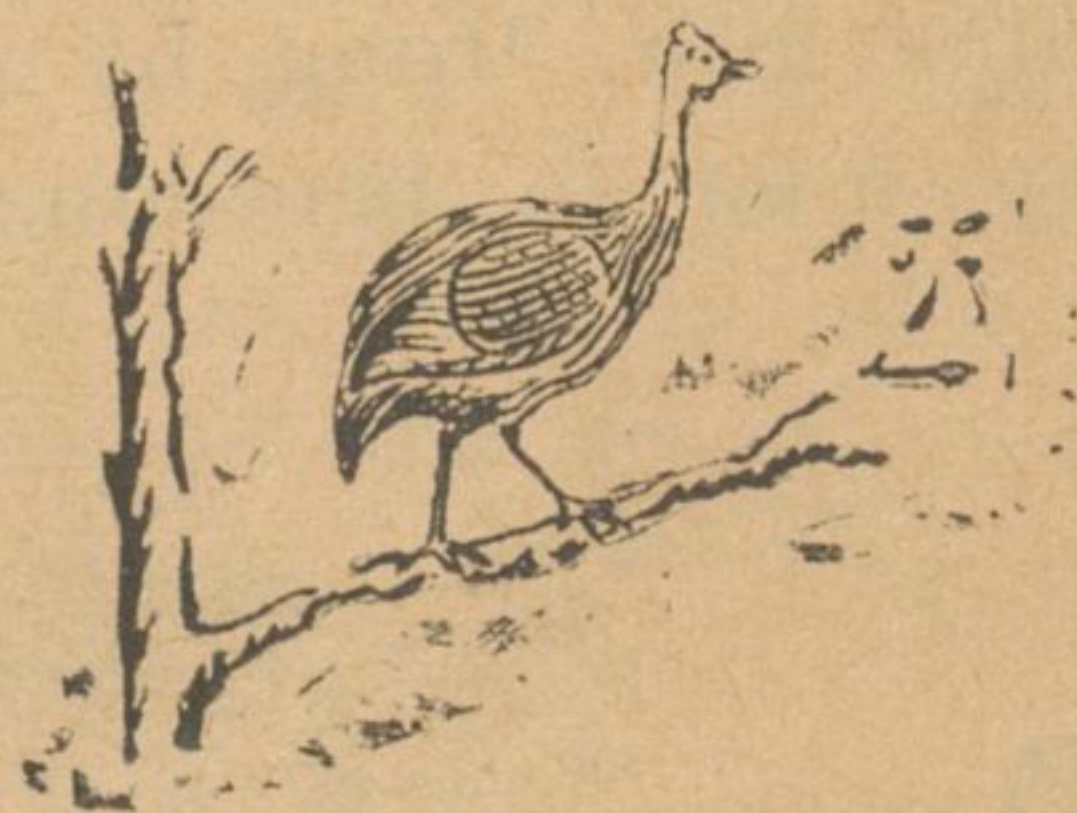

Nhờ có khoa - học nên người ta có thể biết thời tiết bằng các thứ máy như hàn thử biểu (thermomètre) để đo nóng lạnh, phong-vũ-biểu (baromètre) để đo nắng mưa. Nhưng nếu ta không sẵn những vật liệu ấy thì làm thế nào? Nhờ có sự kinh - nghiệm nên các cụ tiên-nhân đã biết được giờ sấu hay tốt bằng những hiện-tượng của giờ đất hay bằng các cách cử chỉ của loài vật. Sở dĩ loài vật biết được thời tiết sắp thay đổi vì chúng có cái cảm-giác rất mầu-nhiệm không vì sự ầu ở mà thay đổi. Chúng lại có dịp ở gần luôn với tạo-hóa nên mỗi khi tạo-hóa sắp thay đổi hiện-tượng như nắng mưa, bão, tuyết thì chúng sẽ biết ngay. Khi biết vậy thì chúng sẽ thi thố cho ta biết bằng những cử chỉ khác thường.

Các bạn muốn xem thời - tiết bằng cử chỉ của loài động vật thì cứ nhớ mấy cách chiêm - nghiệm sau đây sẽ có kết quả. Biết được thời - tiết sắp xảy ra, ta sẽ liệu định được công việc khỏi vì giờ tốt sấu mà bị lỡ.

Giời sắp mưa

Con gà bản (pintade) bỗng đứng bay lên nóc nhà, lên đậu trên cành cây rồi kêu rúc luôn miệng là giờ sắp sửa mưa to.

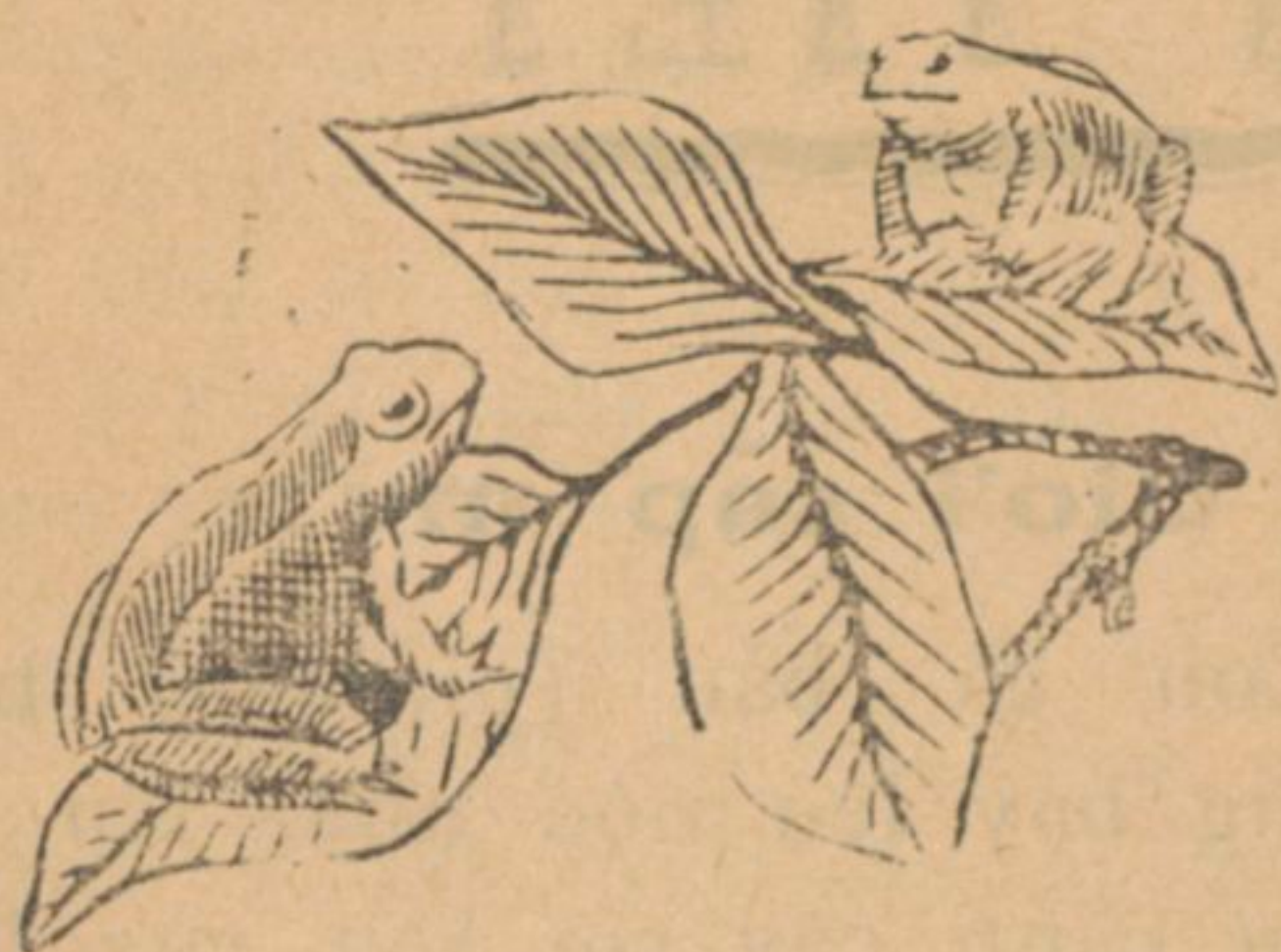
Giữa ban ngày, nếu thấy con ốc sên bò ở trên tàu lá, trên đường đi thì giờ cũng sắp mưa.

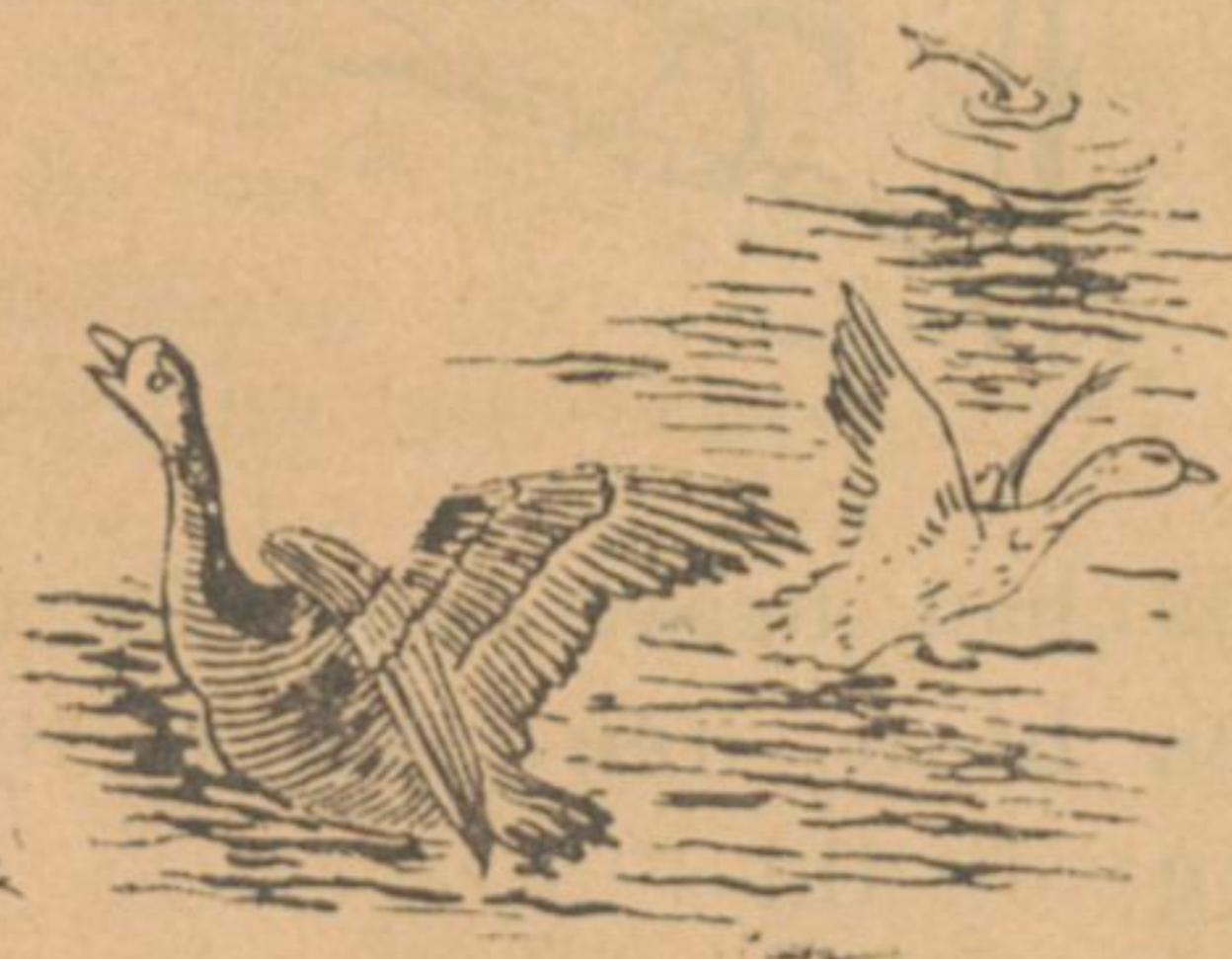
Giời đang đẹp mà thấy chim nhạn bay tấp tểi là là mặt đất là giờ sắp sửa mưa, chẳng mưa to cũng mưa phùn.

Con cóc nghiêng rặng, con nhái,
con ngoé sọc, ngoé còm lên bậu
trên cành lá ngoài bờ ao để
phơi mình là chỉ vài hôm nữa
giời sẽ mưa.

Thấy con cá nầy khỏi mặt
nước trong ao, thấy con vịt đập
cánh đùa rờn trong hồ ấy là
giời sắp mưa to, bão lớn.

Xem nắng

Sáng sớm thấy chim nhạn
bay cao trên giời, và thấy ruồi

nhặng rập rờn bay gần mặt đất
là ngày hôm ấy và hôm sau hẳn
phải nắng và thật tốt giời.

Giời mới mưa xong hay đang
mưa mà thấy cóc nghiêng rặng
thấy ếch kêu ngoài bờ ao là
giời sẽ nắng đẹp.

Trong dịp Tết ta, các bạn
cần phải đi chơi xa vậy nếu
đem thực hành lối xem thời
tiết như đã nói ở trên tưởng
không phải là vô ích.

B.

CÂY LÀM CHO GIÀ HÓA TRẺ

Độc - giả xem ở bài trên đã biết mấy điều cốt yếu về thuyết trường - sinh, khiến cho ta có thể sống lâu được ; nhưng trong số các bạn thế nào chẳng có người đã « già nua tuổi tác » vừa muốn được sống lâu nãi mãi mà lại muốn trẻ hẳn lại như lúc thiếu - niên. Muốn, nhưng có được chăng ? Sao lại không. Vì trong loài thảo mộc mà các bậc tiên-nhân đã dùng làm vị thuốc, có thứ khiến ta uông vào sẽ thêm khí lực rồi trẻ lại. Chẳng có thể mà ngày xưa ở bên Trung Hoa, vua Hoảng Đế, nột hóm vôi ngực - y vào mà phán rằng : « Ta nay tuổi đã già, đầu râu, tóc bạc, da nôi, khanh có môn thuốc nào làm mất những thứ ấy đi chăng » không ngần ngại, ngực - y tâu ngay : « — Muôn tâu bệ - hạ, nếu bệ - hạ muốn thì kẻ tạ-thần sẽ làm được ngay, nhưng trước khi thực - hành, kẻ hạ - thần sẽ dùng thuốc cho con nèo lông trắng uông cho dãi ra lông đen để bệ hạ xem ». Nói đoạn tầy thuốc mang một con nèo lông trắng nuột đến trước sân rồng, rồi cho nó uông thuốc. Chỉ trong một ngày mà con nèo trắng đã đổi thành con mèo toàn đen rồi. Sách thuốc lâu truyền lại cho ta biết như vậy, chắc sự thực thì phép cũng không màu nhiệm đến thế, nhưng kết quả không phải là không có. Ngay từ năm 2637 trước thiên chúa giáng - sinh sách Hoảng - đế nội - kinh đã nói đến một thứ cây làm cho ta trẻ lại, ấy là cây Hà - thủ - ô (1)

1) Tài liệu trong bài này phần nhiều là do Bác - sỹ Sallet đã sưu tập được và xuất bản thành sách.

2) Cây này về loài asclepiadacées.

Cây Hà thủ-ô tên khoa-học là *Polygonum multiflorum* Thumb, loài Polygonées, cùng loài với cây nghệ ta thường thấy mọc ở bờ ao. Ở bên ta cũng có cây Hà thủ Ô Nam, tên là *Tylophora ovata* ta gọi là cây Dạ giao Đằng (2). Rễ cây Hà thủ-Ô có tính chất làm cho thân thể ta trẻ lại, nhưng muốn giữ được phép màu nhiệm ấy, khi lấy củ, khi chế thuốc, nhất nhất đều phải tránh không được dùng đồ đạc bằng loài kim, vì Hà-thủ-Ô kỵ sắt, kỵ đồng. Sở dĩ người ta biết được tính chất quý của cây Hà thủ ô là do sự ngẫu nhiên. Tục-truyền rằng một người họ Hà, tuổi đã cao, hóa vợ và không có con, một lần vào rừng nom thấy hai cây leo, rễ cứ tối đến là quấn cành chằng-chịt vào nhau, như thể giao-cấu. Ông già lấy làm lạ bèn đào rễ mang về sắc lên uống. Uống xong mấy giờ thì ông ta ngạc-nhiên thấy tóc, râu đang bạc phơ bỗng thành ra đen như lúc trẻ, mà trong thân thể thấy khỏe khoắn như lúc đôi mươi. Từ đây ông già trở nên tráng-khiên, ông lấy thêm vợ kể rồi sinh được nhiều con. Tên Hà thủ Ô cũng do đấy mà có, « Hà-thủ Ô nghĩa là một cây đã làm cho tóc bạc của người họ Hà trở nên đen ». Thấy phép màu - nhiệm hiển - nhiên của cây ấy nên nhiều người đổ xô đi tìm để uống.

Nhiều người già yếu tóc bạc da nôi, hoặc hiểm hoi về đường tử tức, hoặc bị chứng liệt - dương nhờ có cây Hà - thủ - Ô mà thành khỏe mạnh. Khi dùng cây Hà thủ Ô thì phải lấy tay hay gỗ mà bóc và đã dập rễ ra rồi đem tằm với nước dãi đưa trẻ con khỏe mạnh trong một đêm ; đoạn đem ngâm hai ngày

vào nước lã sạch ; rồi lại ngâm vào nước gạo đặc hai ngày nữa. Sau khi rửa sạch thì bỏ rế vào một cái nồi đất, bỏ một nắm đồ đen rồi đổ nước vào nồi đun sôi. Hết thấy hột đậu chín dừ thì bắc ra gạn nước, nhặt hết đồ bỏ đi còn rế thì đem phơi nắng một ngày. Đến mai lại cho đậu đen vào đun gạn nước bỏ đồ rồi lại phơi, cứ làm như thế trong 9 ngày liền.

Hết 9 ngày đem dấm nhỏ, chộn với hạt và cơm làm thuốc viên, khi dùng cứ việc ăn. Nhưng khi ăn thuốc Hà-thủ Ô ta có thể gọi là thuốc « Cải-lão-hoàn-dồng » thì phải kiêng tối hành cá không vậy, tiết canh và cần tĩn-đương.

Rế cây sau khi chế sắc nước uống cũng được.

Trong Bản - thảo - cương - mục viết về đời Khang - Hy có nói rằng « Hà thủ Ô có chất làm cho người sống lâu, già trẻ lại ».

Hà-thủ Ô lại còn làm cho tóc, râu, lông mau mọc, và râu hay tóc bạc sẽ trở lại đen.

Ta xem đây thì biết rằng cây Hà-thủ Ô có nhiều tính-chất quý ; các bạn già, trẻ muốn được tráng-khiên thì từ nay đã được một thứ cây « bộ mệnh ».

L. S.

CHƠI HOA THỦY-TIÊN

Tết đến mà chơi hoa thủy-tiên thì thật là thanh tao thú vị vì hoa đã đẹp mà hương lại thơm. Cây thủy-tiên thuộc về loài cây Amaryllidacées, tên tây là Narcisse người Tàu thường gọi là kim-trân ngân đài ngọc là cái chén vàng đài bạc. Theo truyện cổ bên Âu thì Narcisse là tên một chàng thiếu-niên rất đẹp trai, chỉ vì nom thấy bóng mình ở dưới suối, thấy đẹp quá mà nhảy xuống vồ rồi bị chết đuối ; sau chàng hóa ra hoa thủy tiên. Tại Đông Pháp hàng năm người Tàu mang vào bán rất nhiều thủy-tiên, nhưng chỉ có hai thứ, một thứ hoa đơn và một thứ hoa kép. Hoa đơn thì đẹp hơn kép vì nom thanh cảnh hơn. Nhân dịp Tết, xin hiến các bạn đọc nào cầu kỳ chơi hoa thủy-tiên muốn cho hoa nở nhiều và đúng giờ, hai cách sau đây:

Làm cho hoa chóng nở.—Nếu sắp đến tết mà hoa chưa nở hết thì phải thay nước ấm rồi bỏ vào chậu 3 hay 4 gr. muối điện (sulfate d'ammoniaque) ở hiệu thuốc tây có bán. Hoa sẽ nở hết, vừa to vừa nhiều.

Hãm cho hoa nở đúng giờ.—Có lắm bạn mua hoa thủy-tiên về gọt lấy vì gọt thủy-tiên là một cái thú cần phải có mỹ thuật, rồi để công chăm, cho đến lúc ra hoa. Nhưng lại muốn cho củ nở hoa vào đúng sáng mồng một. Thế mà nhiều nư đã hãm tiểu ngay từ hôm 28. Chỉ sang 30 là nở. Thật là rầy. Làm sao bây giờ? Thì có cách này, kiến hiệu đáo đề. Thấy hoa sắp sửa nở, ta lấy lòng trắng trứng gà, dùng bút lông sạch bôi lòng trắng lên khắp nư. Rồi để như thường. Muốn cho hoa nở vào đúng sáng mồng một thì đến đêm, khi giao thừa, đem cả củ thủy tiên dúng vào chậu nước dúng ngập cả hoa lẫn nư. Để trong năm phút rồi bỏ ra. Lòng trắng trứng bị tan ra nước, chỉ trong 6 tiếng đồng hồ, hoa đang bị hãm tức nở bung ra nom rất thú vị. Các bạn làm rồi sẽ biết. Đây là hai cách bí mật của người chơi hoa thủy-tiên. N.

ĐÀI KÝ - NIỆM

LỊCH SỬ NGHỀ LÀM LỌNG VÀ NGHỀ THÊU

Hai thứ đồ dùng mà hàng ngày ta được nom thấy là cái lọng và các đồ thêu có một trang lịch sử thú - vị không những các nhà kỹ - nghệ nhờ có nghề ấy mà sống, mà cả những người dùng các đồ vật ấy cũng nên biết. Tình cờ tôi được gặp ông phủ Thường - Tín đã sưu - tập được chút tài - liệu về lịch sử ông thủy - tổ nghề làm lọng và nghề thêu ; ông nói truyện về việc ấy, vậy xin thuật ra sau đây để bạn đọc tường lãm. Tục truyền ngày xưa có ông Bùi - công - Hành người làng Quất - đông phủ Thường - Tín, từ nhỏ đã xuất sắc khác thường. Hàng ngày đang tuổi trẻ đáng lẽ ông theo trẻ con đi đánh đinh đánh đáo chạy nhảy ngoài đồng, nhưng không, ông chỉ trèo lên cây đa, ngồi cao chót vót rồi bẻ các cành khô mang về cho mẹ làm củi đun, và lấy que làm bút, lấy lá đa thay giấy, ông cầm cùi tập viết chữ. Ngày tháng qua, chẳng bao lâu ông được đi học; học đâu nhớ đấy rồi thi đỗ tiến - sỹ dưới đời nhà Trần. Nhưng thời buổi loạn lạc, giặc nhà Minh bên Tàu sang xâm lấn bờ cõi nước Nam, nên ông Hành phải vào rừng lần lút để theo

tìm nhà Lê. Khi gặp vua Lê thái - Tổ, ông theo phò, đánh nhiều trận đều được khiến cho các tướng Tàu như Liễu - Thăng, Vương - Thung, Hoàng - Thúc bị thua liềng xiềng. Tuy được trận nhưng nước Nam vẫn phải cho người sang công đề vua Tàu nhận cho làm nước chư hầu. Vua Lê thái Tổ bèn sai ông Hành sang sứ. Sau khi sứ giả bị vua và quan Tàu thử thách trăm điều, thì các quan lại mời sứ giả nước Nam lên trên một cái chòi cao để ngắm phong cảnh thành Yên kinh (Pékin) Trong khi sứ giả còn đang mãi ngắm cảnh thì các quan tàu xuống chòi rồi lại cắt cả thang đi nữa. Sứ Nam biết ngay rằng quan Tàu định thử thách mình đây. Nhưng chả nhẽ lại gọi người lấy thang mà xuống. Nhìn quanh quần trên lầu thì chỉ thấy có bàn thờ, trên có ông phật và một vò nước lã. Hai bên cạnh phật có hai cái lọng. Sứ Nam phải chờ đợi, bụng đã đói, bèn nghĩ ngay rằng ông phật đây chẳng phải bằng gỗ, bằng đất đâu, rồi ông bớc ngay lướt sơn ngoài ra xem thì ra.. bằng bột mì. Thôi thế là không sợ chết đói nữa. Cứ việc bẻ phật ra mà ăn rồi lấy

nước trong vò uống. Khi ăn no nê sứ giả lại nghĩ đến cách làm sao xuống được khỏi chòi. Ông Hành bèn cầm ngay lấy hai cái dù mở ra xem rồi mỗi tay một cái lọng, ra cửa sổ nhảy liêu xuống đất. Nhờ có gió cản nên sứ giả nước Nam với hai cái dù, cứ từ từ tự trên chòi xuống đất, chẳng đau đớn tí nào. Các quan Tàu lúc bấy giờ mới chịu tải của sứ giả, nhưng đến khi lên trên chòi xem thấy mất cả pho - tượng thì lại phục lắm. Vua Tàu bèn phong vương cho vua Nam - Việt và sai người tiễn - sứ Nam đến tận biên thủy. Khi về nước, ông Hành có mang theo vài cái dù về để kỷ - niệm, đang sẵn óc sáng - chế, ông bèn tháo dù ra xem rồi dạy dân mấy làng Quất - đông, Đồ - quan Tam - xá, Võ - Lăng, Hương dương (Hadong) : tự dạy nước Nam có nghề làm lọng. Lại nhân trong lòng những cái lọng mang về có nhiều bức lụa thêu, ông Hành bèn nghiên cứu, rồi khởi - xưởng ra nghề thêu. Biết công của ngài, vua Lê phong là *kim tử bình lộc đại - phu*, cho làm đến chức *Công - bộ thị lang* và phong tước là *Thang - lương hầu*.

N. S

HỒM THƠ

Trả lời ông J. B. P. V. Minh Doluong : Trả lời ông : 1° Chỗ ở ông Phan - văn - Chuyên chế thử đèn Tuệ Đăng tại số 22 Nam - Tráng Voie N° 108 Hanoi.

2°) Ở nhà quê muốn có điện mà không muốn dùng accus với dynamo để charger thì chỉ có lối dùng piles mà thôi. Ở chốn thôn quê dùng piles liquides (nước) tiện, bền và rẻ tiền. vì khi hết điện chỉ phải thay muối và kẽm mà thôi. Ông nên mua thứ piles lọ, hiệu Leclanché tại các nhà bán bóng đèn điện tc ở Hanoi có bán. Giá một lọ độ hơn 1\$ Phải 6 hoặc 10 cái piles thì đủ đốt đèn 6 volts. Cố nhiên chỉ đốt được 1 hay 2 ngọn thôi, và chỉ sáng đủ dùng; nhưng dùng được hàng năm và vừa đốt đèn, vừa bấm chuông được. Khi nào ông có piles, viết thơ chúng tôi sẽ mách cách đặt đèn và giữ gìn.

Trả lời ông T. đ Lan Hương Nha Phú thọ : Cảm ơn ông về những bài gửi về. Khi nào tiện sẽ đăng. Trả lời đề ông biết : 1° Đèn piles bị quăng tối ở giữa là tại bóng đèn xa cái tán (réfléteur) quá, nếu bây giờ để cái tán gần sát bóng thì đèn sẽ chiếu xa và tỏ hơn trước.

2°) Về đạo này ít năng có mấy xưởng làm miến tại Hadong đều nghỉ cả. Tại sở Canh - nông có người cai dạy làm miến song - thần, đến sang giảng sẽ bắt đầu dạy. Nếu ông muốn học làm thì viết thơ riêng, chúng tôi sẽ mách chỗ người ta làm, khi ấy ông đến thì tiện hơn. Musée scolaire métaux hiện nay hết rồi.

Trả lời ông Đặng - văn - Bốn Sài-gon : Ông muốn mua các khí - cụ về vô tuyến điện (pièces détachées) ở Pháp thì nên hỏi hiệu Eugène Beausoleil 4 rue de Turenne Paris 4°.

Trả lời bà Nguyễn - thị - Hiền Hanoi : Bà muốn cho mắm tép, tương và nước mắm không có bọt thì theo lối sau đây : Lấy một ít lá cây bọ mắm (mọc ở bờ dâu, các người nhà quê đều biết) đem đã lấy nước cho vào các thức kể trên thì không sợ có bọt nữa.

Trả lời cô Tuyết - Mai Hadong : Cô hỏi cách làm mất tàn hương trứng cá : theo lối của Khoa-học đã mách bằng rễ nhài. 1°, Chính là rễ cây hoa nhài ta vẫn lấy hoa ướp trà. Rễ tốt hơn lá. 2° Lòng trắng trứng hòa cho đủ thì thôi. Thường lấy 1 năm rễ thì dùng 1 quả trứng. Đặc sắc của thuốc ấy là làm cho da mịn lại rồi làm mất tàn hương với trứng cá.

Trả lời ông Hoàng-văn-Tĩnh Huế : Đàn ông và đàn bà nhiều người bị hôi nách. Lối chữa bằng phen phi chỉ trợ thời thôi vì hôi nách là do những hạch ở trong tiết ra một chất nhờn. Muốn khỏi hẳn chúng tôi xin mách ông nên viết thơ cho M. Vũ Cầu, Tri-phủ Mỹ-Dục Hà-dông. Ông Cầu có thứ thuốc cao rất hay để chữa hôi nách.

Làm rượu mùi

Kiểm 6 quả cam, gọt lấy vỏ, rồi ngâm vỏ ấy vào nửa lít rượu mạnh hạng nhất trong 15 hôm. Ngoài hạn ấy thì đổ thêm 2 lít rượu vang trắng và 500 gr. đường trắng.

Khi lọc xong để được lâu thì rượu càng tốt.

Đánh những vết bẩn dây vào quần áo

1°) Những vết bẩn ấy nếu thuộc về thảo mộc như vết rượu vang, nước chè, hay ở vỏ cây thì phải dùng bisulfite de soude. Cách dùng như sau này cho cả ba thứ vải bông, tơ và nỉ :

Trước hết lấy nước lã gột đi hai ba lần cho hết bụi đất lẫn vào chỗ bẩn. Sau đem đắp nước bisulfite.

Bisulfite nếu là bột thì hòa vào nước (50 gr—100 gr vào một lít nước). Đắp một lượt bisulfite vào chỗ vết bẩn rồi lại đắp một ít nước acide chlorhydrique (đã hòa nước thật loãng. Khi làm như thế thì acide sẽ hợp với soude ở trong bisulfite mà chất gaz sulfureux thoát ra rồi đánh mùi ở vết bẩn đi. Đánh xong rồi lại đem gột vài lượt nước lã cho sạch vừa acide vừa bisulfite.

Cũng có khi vải bông vì dễ tiền mà người ta dùng nước Javel hay chlorure de chaux.

2°) — Nhưng nếu những vết ấy mà bị vì phẩm chẽ (couleurs artificielles) thì cách đánh hơi khó hơn. Trước khi đánh bằng thuốc phải nên gột nước lã kỹ cho khi phẩm không còn phai được nữa. Bấy giờ còn tí phẩm nào thì mới phải dùng đến thuốc.

1°) Nếu là vải bông thì dùng eau Javel hay peroxyde de sodium. Nếu hai thứ ấy không chịu thì phải dùng chlorure stanneux. Chất chlorure stanneux dùng khi thứ phẩm dây vào là thuộc về thứ phẩm directs. Khi đắp xong nước ấy vào chỗ vết thì đem hơ ngay lên trên ngọn đèn hay hỏa lò than cho nóng. Tức thì vết phẩm tan mất ngay. Đánh xong lại đem dũ nước.

2°) Nếu là vải tơ hay nỉ thì sau khi gột nước lã lại dùng bisulfite de soude, như cách trên. Nếu bisulfite không chịu thì dùng eau oxygénée. Nếu eau oxygénée mà không chịu thì đánh đề vết ít nhiều chứ nếu mà dùng eau Javel hay chlorure de chaux tức thì vải nát mất ngay. Muốn dùng eau oxygénée thì phải thêm một ít nước vào nước nguyên-chất mua ở hàng thuốc vẽ. Đắp vài lần nếu sạch được thì đem gột một lượt nước lã là xong.

Nếu dùng hai thứ thuốc ấy mà không thể đánh vết đi được thì là tại thứ phẩm dây vào tốt quá ăn chắc ngay vào vải mà bền mùi lắm. Nhưng những khi như thế ít lúc gặp.

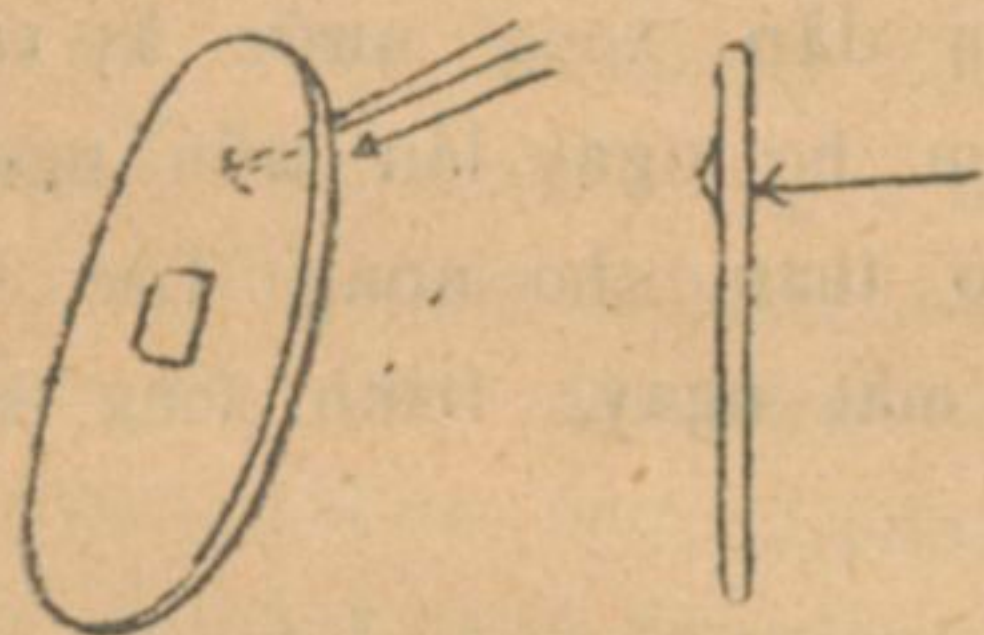
Phi - công - TUẤT

NHI-ĐỒNG

Đoán tiền ngửa hay sấp ?

Nhân dịp Tết, các bạn có muốn chơi « búng quay » không bao giờ thua thì tôi xin hiến cách sau đây rất dễ dàng và nhậy lắm :

Các bạn lấy một đồng chính, rồi dùng cái dùi thật nhọn mà đóng vào đồng chính một lỗ thật nhỏ, cho lỗ ấy lồi sang mặt

không có chữ, nghĩa là dùi từ phía có chữ sang nhưng chớ dùi thủng, dùi khéo tay cho người ngoài trông không rõ và không sao bắt được khoe gian của mình; Khi búng cứ việc búng lên trên bàn hay trên sấp (chứ đừng búng xuống đất hay lên chiếu).

— Nếu đồng tiền mà ngửa thì khi đồ còn lăn đi lăn lại vài vòng rồi mấy năm im—nếu sấp đồ rồi thì sẽ nằm im ngay—**Cứ cốt đề tai nghe cho kỹ là đoán chẳng sai lần nào.**

ĐOÁN SỐ

Cách thứ nhất.— Bạn bảo 1 người khác tìm cho một con số có 3 con đề đồ. Nhưng trước khi ấy bạn bảo người ta nhân số đó với 91 rồi cho bạn biết 3 con số cuối cùng của số thành, bạn cứ việc lấy 3 con số cuối cùng ấy mà nhân với 11; rồi bạn lấy 3 con số cuối cùng của số thành mới thì sẽ thấy ngay con số người ta đã đồ bạn.

Vi - dụ như số 236.

$$236 \times 91 = 21\,476.$$

$$\begin{array}{r} 476 \times 11 = 5.236 \\ \hline 236 \end{array}$$

Cách thứ nhì.— Bất cứ số nào, nếu người khác đồ các bạn thì các bạn bảo người ta nhân (carré) số ấy lên và nhân (carré) cả số trên ngay số đó rồi cho bạn biết hai số thành — Các bạn cứ việc trừ 2 số thành với nhau được bao nhiêu chia đôi ra, được bao nhiêu lần sẽ là con số người ta đã đồ các bạn, các bạn nhớ còn lẽ bao nhiêu bỏ đi : chỉ lấy số thành vừa tới thôi.

Vi - dụ như : 14.

$$\text{Thì : } 14 \times 14 = 196$$

$$15 \times 15 = 225$$

Lấy 225 trừ đi 196 thì thành :

$$225 - 196 = 29$$

Chia 29 ra làm đôi :

$$29 : 2 = 14$$

Còn lẽ 1 bỏ đi

Đoàn - hữu - KỶ

ĐI QUẢNG ĐÀNG, HỌC SÀNG KHÔN

(THẦY GIÁO DẪN
HỌC TRÒ ĐI CHƠI
CHIỀU THỨ NĂM)

THẦY.— Hôm nay gần đến tết Nguyên - Đán, tôi định dẫn các anh đến chợ Đồng Xuân (Hanoi), để các anh xem hàng tết.

TRÒ.— Thưa thầy, thật là một dịp may cho chúng con lắm, vì trong số hàng bán tết, nhiều thứ chúng con không hiểu rõ, mong rằng thầy sẽ dẫn nghĩa cho chúng con nghe.

THẦY.— Nếu có điều gì không hiểu rõ thì các anh cứ hỏi.

TRÒ.— Thưa thầy, người ta thường nói « xuân lan, thu cúc », chắc cây cúc ra hoa về mùa thu, nghĩa là trong ba tháng: bảy, tám, chín; thế sao người ta có cúc ra hoa về ngày tết, nghĩa là cuối mùa đông, đầu mùa xuân?

THẦY.— Đáng lẽ, theo đúng mùa thì cúc phải ra hoa về mùa thu, nhưng nếu khi cúc mới ra nụ non, mà cúc đứt đi, thì cúc không thể ra hoa về mùa thu được. Cái nụ ấy cúc đi, cái nụ khác mọc ra, nếu lại cúc đi nữa, thì lại có nụ khác mọc, vì loài cây có đặc-tính mọc những nụ phụ.

Việc câu nụ không phải là để cấm không cho cây ra hoa, mà chỉ là để hoãn việc nở hoa mà thôi. Ấy nhờ có việc ấy mà người ta giữ cho cúc nở hoa về độ tết được, nghĩa là về cuối mùa đông, đầu mùa xuân.

TRÒ.— Thưa thầy, còn đào thì làm thế nào cho nó nở hoa sớm, để được đúng vào ngày tết, vì đào thường nở hoa về mùa xuân?

THẦY.— Người ta cũng có cách làm cho cây ra hoa sớm như là làm cho cây ra hoa muộn được. Muốn làm cho ra hoa sớm thì người ta dùng mấy cách sau này: về cuối tháng một ta, người ta tuốt hết lá và làm đứt ít nhiều rễ. Cây đào « tức », chỉ trong ba bốn tuần lễ là ra hoa ngay.

TRÒ.— Thưa thầy, chữ đại-tự các cụ đồ viết đề bán tết, viết lên giấy đỏ, làm sao mà đen bóng lanch lanch, chứ không mờ mờ như chữ chúng con viết bài chữ nho?

THẦY.— Đã có cách: mực phải là hạng thật đen. Còn nước để mài mực không phải là nước lã, mà là nước chát ở sơn ta ra, người ta thường gọi là nước « đại sơn ».

HỮU - SÀO

BA MƯƠI TẾT

Chiều hôm ba mươi Tết, bác Khán
Tâm dựng cây nêu bằng một cây
tre buong thẳng, trên ngọn có
mấy chùm lông gà, kể đến con
« công » lằng gồ son son, miệng ngậm bộ
« đỉnh đang » rồi dưới có con « cá » Miệng đeo
một cái đèn bóng. Dựng xong cây nêu
bác Khán rắc vôi bột ở trong sân, ngoài
ngõ, thành hình cái cung, cái ná, cái
súng, cái cút, cái hồ.

Còn bác hỏi : dựng cây nêu và rắc
vôi bột để làm gì ? Bác trả lời : để cho
Phật giữ hộ đất, quý-xứ khỏi tranh.

Tối chập lại, bác Khán đặt dương thờ
ông vải, cúng, lễ, rồi hạ cỗ xuống ăn
nông. Trong khi ăn, rượu đã ngà ngà,
bác khán « diễn - thuyết » : người ta bảo
chẳng sai, thật tối như đêm ba mươi
tết, tối thật. « Sáng tối lắm, tối lắm tết
lúa » sang năm cây lúa ăn thua đây.
Nhưng không biết liệu có khỏi « rữ » rùng
không ? Hễ lúc « giao - thừa », mà có mèo
kêu, chó cắn, thì đám tiều - phu nguy
lắm về cái nạn ông « ba mươi ». Vừa nói
đến đây thì đã thấy mấy nhà ở quả núi đồi
ngọn với nhà bác Khán thỉnh thoảng dật
nột cái pháo « ông lệnh », báo trước giờ
giao - thừa. Bác khán đứng dậy xuống
bếp xem nồi bánh chưng. Khi đi qua
sân bác chẳng trông rõ vật gì chỉ thấy
mảnh đỉnh đang lơng coong trước cơn
gió lạnh. Bác vừa bước được một chân
vào trong bếp, thì bỗng có tiếng mèo
kêu rất gát ở phía sau nhà. Bụng bảo dạ
rằng : sang năm chắc thế nào cũng rữ
rùng khi bác đang chắt thêm củi vào lò
bánh chưng thì trong xó bếp có một tiếng

kêu rất ghê, chẳng thể phân - biệt được
là tiếng người hay là tiếng vật. Dợn người,
đứng tóc gáy, bác Khán chực ba chân
bốn cẳng chạy thoát lên nhà trên.
Nhưng vừa ra đến giữa sân thì thấy ngoài
bờ - dậu đang trước nhà có tiếng sột-sột
như thể con trâu đang xé mà vào vậy.
Sợ quá, bác Khán chạy vội lên nhà trên,
đóng chặt cửa lại, cấm không cho ai ra
cả.

Mèo thỉnh thoảng vẫn kêu, tiếng ở
trong bếp càng ngày càng to, tiếng ở
ngoài bờ rậu cũng vẫn còn. Bác Khán
bảo vợ con ! chắc là ông « ba mươi » rồi.
Rồi cứ ngồi yên trong nhà ngồi chán lại
năm, năm lâu ngủ cả. Ngủ đến sáng bạch
nhật mới rậy rậy lâu cũng chưa giám
mở cửa.

Trước khi mở cửa, bác Khán còn nhòm
ra ngoài xem có gì lạ không. Mở cửa
rồi, mãi mới bước ra, xuống ngay
bếp định xem rồi bánh chưng và nồi
lộc dồ.

Nhưng lạ thay, chưng chẳng thấy,
cò chẳng thấy, nồi cũng chẳng thấy !
Thì ra đêm qua kẻ trộm đã nằng
mất cả rồi. Chúng lợi dụng Khán - Tâm
hay tin nhầm, dùng nèo bóp cho kên,
dùng cóc nhét ột vào nồm dựng vào
trong ống sữa bò dán giấy kín, để góc
bếp, dùng kế xé dậu dả làm ông « ba
mươi », mà hãm bác Khán ở trong
nhà để chúng dễ hành - động.

Đó là một bài học hay cho bác Khán
hay bị ám ảnh vì mối dị đoan.

HỮU - SÀO

MÁCH THUỐC

Mách ông Vu sơn Quảng-yên. — Bệnh ông là do tâm khí-hư, cho nên mới hóa ra thể, bệnh ông cũng không quan hệ gì cho lắm. Vậy tôi xin mách giúp ông 1 bài thuốc như sau này:

Chính bắc phụ chế . . .	1 đồng cân
Chính bắc mộc hương . . .	3 —
Plong công trưậ (sao vàng) . . .	4 —
Nhục đậu khấu	1 —
Cửu trần bì	1 —

Ông hãy nên theo, thì sẽ công hiệu.

Mách ông Vô-danh số 145 — Bệnh ông đây tôi đã được rõ, cứ như ý tôi thì ông nên theo bài lục vị mà dùng thì hơn vậy hãy theo như sau đây.

Bạch phục linh (gọt vỏ) . . .	3 đồng cân
Hại đơn bì	3 —
Sơn thù nhục (sao vàng) . . .	1 —
Sơn dươc	3 —
Suyền chạch tả	2 —
Hảo thực địa (trích qua) . . .	2 —

Cứ mỗi ngày một thang, trong khi phục thuốc ông phải cho thông khiếu luôn thì mới được.

Ông phải năng uống cho đến khi khỏi thì thôi

Đức-An-Long-Bắc-giang

Mách M. Chính ở Thái - Nguyên. — Bệnh đau bụng có hòn của nó sinh ra bởi nhiều nguyên nhân. Nếu vì ông ở nước độc mà sinh thể thời chữa khác. Vì Rượu nhiều mà sinh thể lại chữa khác, lại vì phòng dục nhiều, vì ăn nhiều các thứ sống lạnh ngấy béo mà sinh ra, ông kể cho tình tường tôi chữa giúp

Mách Mme Tuyết Haiphong: Bà bà có hòn trong bụng. — Bà theo 3 đơn thuốc giản dị này uống làm 3 thời kỳ.

— Hiện bây giờ có nang uống đơn số 1 này: Tử lô điệp. . . 1 lượng

Trần - Bi kinh niên

(30 năm giờ ra) 1 đồng cân

Hai vị sắc làm nước thường thường uống

..

Để xong được trong 1 cữ (7 ngày) uống đơn số 2 này:

Hồng hoa	3 đồng cân
Quy vĩ	5 —
Xích thực	3 —
Quan quế	1 —
Hương phụ chế	2 —
Phụ tử chế	2 sát mỏng
Bồ hoàng	1 đồng cân

Sắc uống 3 thang thôi.

Cứ uống 3 lúc, gần được thuốc thì cho lưng chén nước dãi trẻ con và lưng chén rượu rồi uống.

..

Uống hết ba tháng rồi ngâm rượu đơn số 3 này, cứ tối đi ngủ uống lưng chén.

Số 3: Chính-đạ-quang sâm 1 lượng (2 chỉ)

Huyết giác	5 đồng cân
Xuyên thiên niên kiên . . .	1 lượng
Uy linh tiên	1 lượng
Hương Phụ chế	5 đồng cân
Độc quy	2 lượng

Về chứng Bạch-đái (Khí hư)

Vì nhiều vị gửi giấy về xin rê đàm bọt trắng chúng tôi chỉ có ít vì mới gây nên đã gửi đi khắp cả rồi. Vậy ai có muốn xin thời hãy đợi ít lâu.

Vũ-khắc - DZA

HỎI THUỐC

Tôi năm nay 33 tuổi, 6 năm về trước đây tôi làm việc ở dưới trung-châu thời người thực: khỏe không tật bệnh gì cả.

Năm 1930 tôi xin đi Hòa - Bình ở được đúng 1 năm 2 tháng thời bị bệnh « xuyên » từ bấy đến nay hàng năm cứ về mùa rét thời bệnh phát ra xuyên suốt đêm không ngủ được, dùng thuốc tây, thuốc bắc, thuốc nam chỉ đỡ mà thôi, chứ không tuyệt căn được. Nay phiền quý báo đăng lên báo nhờ hải-nội cử quân-tử ai có thuốc hay mách cho, xin cảm ơn trước.

Lê - thế - Vinh

Bắc-giang

Tôi bị bệnh đổ mũi và cảm từ 6, 7 năm nay.

Nguyên do ở 2 chỗ đó trước có nhiều « trứng cá », thường tôi hay rặn. Thế rồi càng ngày thấy nó đổ thêm. Hiện nay đổ lắm, nhất là lúc tôi cúi xuống làm gì một chốc, hoặc bị chà xát (như khi rửa mặt) thì lại càng đổ dữ. Mỗi lúc đổ giữ như thế, tôi lằm ngửa ra thì đỡ được chút đỉnh.

Đại tiện tôi thường bón.

Vậy ngài nào có thuốc gì hiệu nghiệm, chỉ giùm cho, tôi rất cảm tạ.

TAWA

Tôi năm nay mười sáu tuổi, bị bệnh đau rất nặng hơn một năm nay. Trước đau mắt hơn một tháng, bệnh đã khỏi được một tuần lễ, lại đau lại, và sau một tuần-lễ lại khỏi. Cứ như thế một tháng, khỏi hẳn, sau khi đau mắt, tôi thấy mắt mờ kém, trông xa không rõ.

Vậy xin ngài nào có môn thuốc kinh nghiệm chữa được bệnh mờ mắt, và chữa cho trông rõ, xin đăng lên báo Khoa - Học, tôi rất đội ơn.

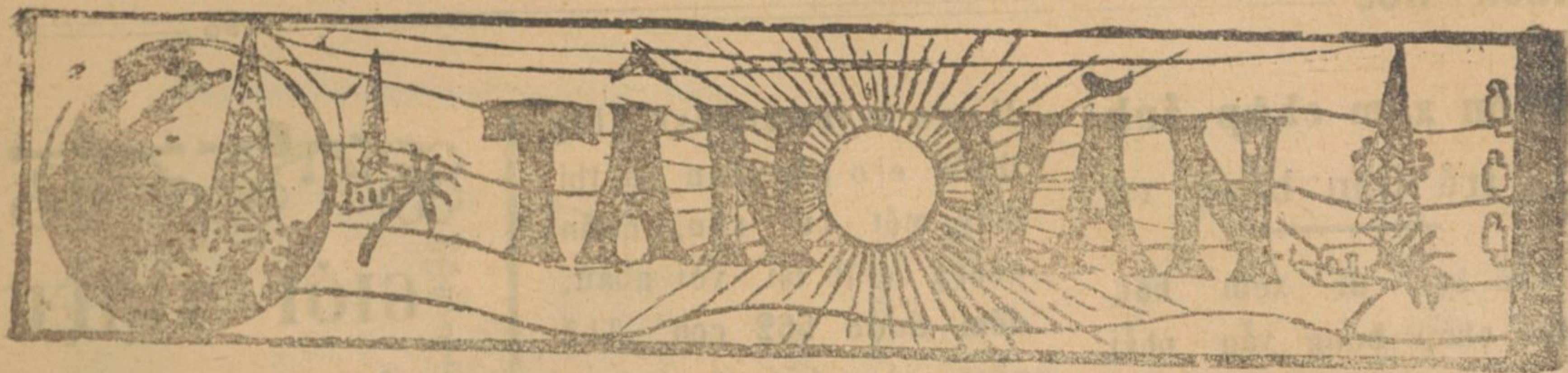
Phạm-văn-Giang

Tôi có người em gái năm nay 16 tuổi bị chứng bệnh chết giả, (động kinh) lâu nay uống thuốc Annam và thuốc tây không lành. Thường mỗi tháng nó có hai lần, mỗi lần bị thấy trợn mắt, cắn răng chảy bọt mồm, tay chân đều co lại, kéo không ra, cứng cả mình và mồ hôi chảy đầm dề, chết độ 10 phút đồng hồ, khi tỉnh lại thì trong người mệt mỏi, cặp mắt khờ khạo, đi không được vững vàng. Chứng ấy có từ 5 năm nay, con người mỗi ngày mỗi khờ.

Vậy ngài nào biết môn thuốc chữa khỏi làm phúc đăng lên báo Khoa-Học thì tôi rất cảm tạ.

Trần - ngọc - MAI

Qui - nhơn

Nhà tắm công-cộng tại Hanoi

Bắt đầu từ 25 Janvier vừa qua, nhà tắm công cộng đã bắt đầu mở cửa cho mọi người vào xem. Nhà tắm này làm ở chợ gạo phố Bờ sông. Từ 25 đến 30 tháng giêng tây ai vào tắm cũng không phải mất tiền. Từ 31 Janvier trở đi ai vào tắm sẽ phải trả tiền, mỗi lần 2 xu.

Giờ mở cửa như sau đây :

Mùa rét từ 15 tháng mười đến 15 tháng ba)

Sáng từ 8 giờ đến 11 giờ — Chiều từ 4 giờ đến 7 giờ

Mùa hè (từ 15 tháng ba đến 15 tháng mười).

Sáng từ 6 giờ đến 10 giờ — Chiều từ 4 giờ đến 8 giờ
Chủ nhật chỉ mở cửa buổi sáng. Thứ hai nghỉ cả ngày.

Cliché Đông-Pháp

Đây là nhà tắm công cộng làm rất sạch sẽ để mọi người có chỗ tắm. Thành phố Hanoi nghĩ ra làm nhà tắm thật là một việc ích lợi về vệ-sinh mà các thành phố to nên bắt trước. khi nào các nơi thành thị, thôn quê đâu cũng có nhiều nhà tắm như bên Nhật thì dân mấy được sạch sẽ luôn.

Lấy cát chữa được bệnh cúm

Nhà bác học người Đức tên là Gercke ở Berlin sau nhiều năm nghiên cứu nên đã tìm thấy trong cát tại các bãi sa-mạc một chất có thể chữa được bệnh ho, bệnh xuyễn và nhất là bệnh cúm.

Muốn khỏi cúm chỉ việc thở bằng chất cát vụn ấy thôi. Thật không ai ngờ rằng cát vụn cũng có công dụng chữa được bệnh.

Ai điên sẽ bị thiến

Tại Nhật-Bản chính-phủ đang dự làm một bản luật để thiến hết những người bị điên rồi. Vì làm như vậy sau này người điên khỏi di truyền giống điên cho hậu thế nữa. Theo bảng thống-kê của các nhà đương chức thi hiện nay ở Nhật có độ 15 vạn người điên; trong số đó thì 70

phần trăm bị điên vì gia-truyền 10 phần trăm bị điên vì nghèo khổ. Đây là câu chuyện ở bên Nhật cũng như ở bên Đức, còn bên ta thì các bạn có người nhà điên chớ lo.

Muốn xem chớp ảnh thì trả tiền bằng cá

Các bạn đi xem hát, xem chớp bóng vẫn phải lấy vé và trả tiền, thế mà ở tỉnh Bethel tại Alaska (gần Bắc-cực) có một nhà chớp bóng quanh năm chỉ chớp cho người Esquimaux xem; dân Esquimaux các nơi băng tuyết ít khi dùng tiền nên khi đi xem chỉ mang một con cá nhỏ và đã hun khói rồi. Cứ đổi một con cá thì sẽ được một cái vé vào xem. Nhưng con cá ấy, chủ hãng chớp bóng phải nhận và rồi sẽ bán lại cho các chủ có xe trên tuyết để nuôi chó kéo xe hay họ bán lại cho phường đánh cá. Thật là một cái công dụng bất ngờ của cá.

Ngọt nghìn con run trong bụng

Tại Mỹ - Thọ (Nam - Kỳ) mới đây có một truyện rất lạ xin kể ra đây để độc giả biết. Một người tên là Khánh ở làng Hưng-thạnh Mỹ có chứng đau bụng đã lâu năm, thuốc thang đã nhiều mà không khỏi. Mới đây anh ta vào nhà thương Chợ-Rẫy, nhờ thầy thuốc Miêng mở bụng xem thì thấy trong bao tử và ruột không biết bao nhiêu

là run to (ascarides). Thấy thuốc cho gắp run ra thì thấy một rút run, quần chẳng chít lại với nhau, đếm được 562 con. Thế cũng chưa hết đâu, vì sợ anh ta yếu quá nên phải bổn lại ít lâu nữa lại lấy nốt ra. Ta nên biết rằng người Annam ta vì hay ăn bậy, ăn vật và không giữ gìn vệ - sinh về việc ăn uống nên rất hay có run. Nhiều bệnh đều do tại trục tủy có run như là đau lưng kinh niên, buồn rên, đau óc, đau ruột, gây nên sanh sao, rức đầu, táo bí, sấu máu đều là có run cả. Vậy muốn khỏe mạnh ta nên uống thuốc run và thuốc tẩy cho sạch ruột cứ một lần hai tháng uống một lần thì không có lại nữa chỉ có lợi thôi. Thuốc run kiến liễu thì có huile chenopodiée (người lớn, trẻ con), keo run (dragées de santonine).

Ecân - cầu có bao nhiều kim-cuong

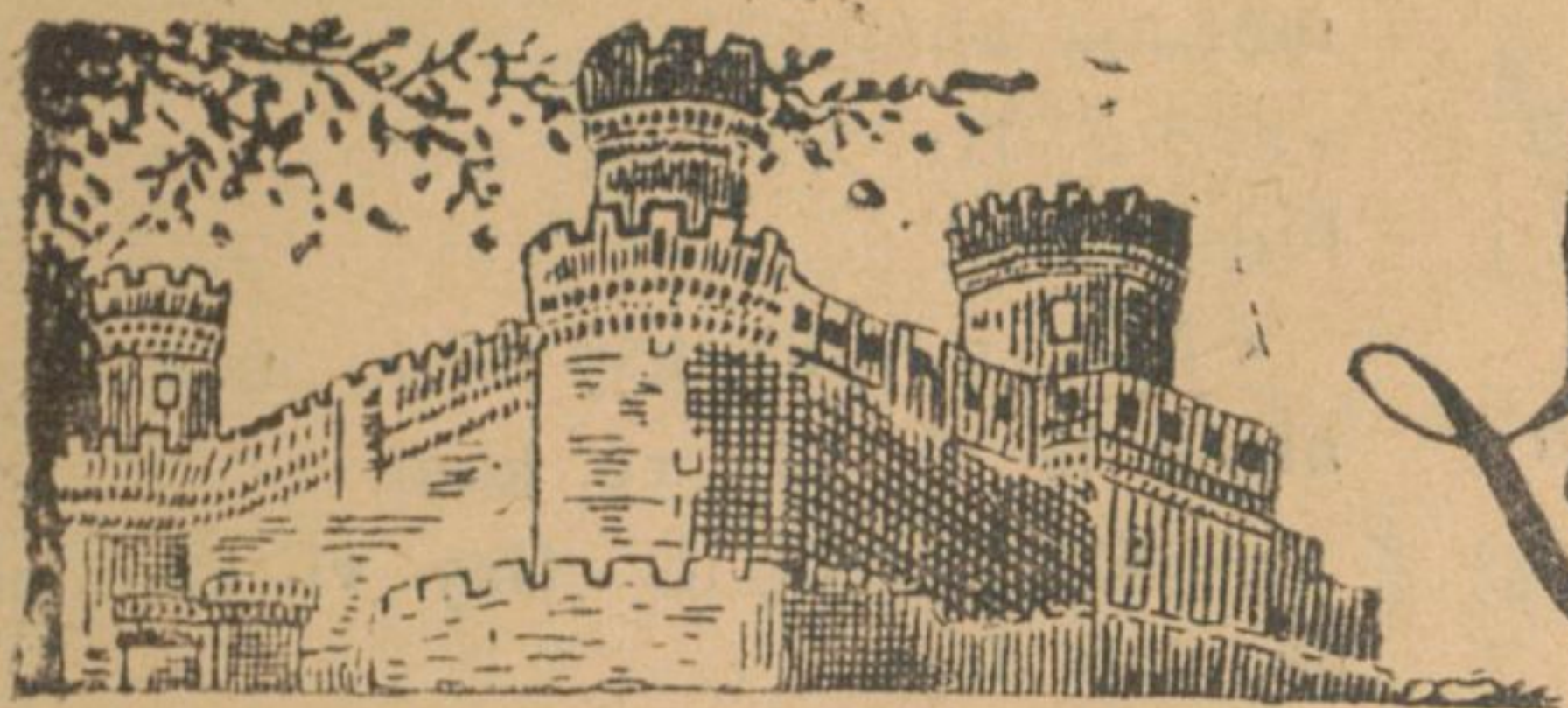
Theo lời một nhà xuất-sản kim-cuong ở Mỹ thì liên rày các nước trên toàn-cầu có ước chừng được 40 tấn kim-cuong.

Riêng nước Mỹ đã có được gần 20 tấn.

Tương-Lai.— Bản báo nhận được số đầu của *Tương-Lai* tuần báo xuất bản ngày 21 Janvier 1937. *Tương-Lai* tuần - báo chuyên về chính-trị và xã-hội, do ông Nguyễn-doãn-Chí sáng-lập, ông Đình-khắc-Giao làm chủ-nhiệm. Báo - quán ở 56 phố hàng Đậu Hanoi. Khoa-học xin chúc bạn đồng-nghiep mới được trường-thọ và giới thiệu cùng đọc giả.

Ai muốn xin thóc giống Java. — Các bạn đọc đã có dịp thấy nói Sở Canh-nông Bắc-Kỳ hiện tìm thấy một giống thóc mùa, gốc ở xứ Java, cấy như lúa của ta mà hoa lợi lại nhiều hơn. Nhật báo đã từng nói đến. Vậy bản báo định biểu các bạn đọc giải hạn của Khoa-Học một ít giống ấy. Vậy bạn nào muốn có thì xin viết thư hay đến tòa báo mà ghi tên. Ở xa gửi 0\$20 tem để làm cước phí. Bạn nào xin sẽ được 100 gr.

Lầu Kiếp Bạc

Thơ hòng Chi thuật

SỐ 1

Lúc bảy giờ vào quăng bốn giờ chiều. Mặt trời đã bắt đầu xế bóng, dọi ánh sáng lên trên mấy ngọn núi đột khởi về phía đông.

Nằm trên đồi cỏ rậm, lão Frik hình như nửa thức nửa ngủ: miệng lão vẫn ngậm điếu hút thuốc và mỗi khi có một con cừu con đi lìa đầu, lão xuyết chó đi đuổi về hoặc thồi trong một chiếc tù-và làm vang động cả một cánh rừng núi. Râu, tóc lão rối bù trên bộ mặt lem-luốc, đáng chú ý nhất là một đôi lông mày rậm, hoe hoe đỏ như hai chiếc bàn chải ngựa. Tuy lão đã 65 tuổi, lão vẫn có vẻ vạm vỡ, tráng kiện, mắt lão không vì tuổi tác mà kém về tinh-anh. Khi lão thấy ngày đã hầu tàn, lão liền đứng dậy, cuộn tròn bàn tay lại, cho lên mắt như người ta thường làm mỗi lần muốn trông ra xa. Cách chỗ lão đứng chừng bảy nghìn thước, trên ngọn đồi Vulkan, lão đã thấy lầu Kiếp-Bạc rõ ràng dưới ánh nắng. Lão lắc đầu, nhún vai mà lầm bầm:

« Chỉ còn ba năm nữa, lầu kia sẽ sụp đổ và cây cổ thụ ở lầu ấy sẽ chẳng còn có ba cành ».

Rồi lão nói tiếp:

« Phải chỉ có ba cành thôi. Năm xưa còn bốn; nhưng cành thứ tư

đã gãy trong đêm vừa qua. Nay tuyết nhiên, chỉ còn có ba cành nữa mà thôi ».

Nhưng lão đã thôi không để mắt đến lầu Kiếp-Bạc, nhóm bầy cừu lại, đi về. Lão đi chậm rãi trên con đường vắng, không gặp được một người nào để nói chuyện. Sau khi đã đứng chân bên bờ sông Sil để cho súc vật uống nước, lão định quay về làng Werst thời bỗng gặp một tên bán hàng rong, gầy mà cao, trán dô, mắt rất sắc. Tên này dơ tay chào lão Frik và dùng tiếng Lô-mã-ni mà nói:

« Thế nào, cụ vẫn thường chứ »?

Lão Frik đáp:

« Cái đó còn tùy ở thời-tiết ».

« Như vậy nghĩa là hôm nay cụ được may vì hôm nay tốt trời ».

« Phải. Và ngày mai, tôi sẽ chẳng được may, vì mai đây, giờ sẽ mưa ».

Người bán hàng rong ngạc-nhiên mà hỏi lại:

« Mai, giờ sẽ mưa sao? Nếu vậy, ở đây, không có mây mà có mưa ư? »

« Không phải thế. Mây sẽ kéo đến trong đêm nay ».

« Nhưng tại sao cụ biết vậy ».

« Có gì đâu. Thấy lông cừu cứng và khô như một miếng da thuộc cũng biết rằng mai giờ sẽ mưa ».

« Nếu vậy, thời thấy kẻ những khách đi đường xa ».

« Và đáng mừng cho những kẻ ngồi nhà... »

« Kêu có nhà kia đấy, cụ nli ».

Rồi lão Frik, theo phong tục người làng, hỏi người bán hàng :

« Bác từ đâu đến ? »

— Từ Hermanstadt.

— Và bác đi đâu ?

— Đi Kolosvar kia.

Lão không quên đề ý đến gói hàng của người kia, và, sau khi đã biết rằng đó là những đồ, vật có thể giúp ích cho bất cứ một hạng người nào, lão đã hỏi :

« Cái này là cái gì ? »

« Đây là cái hàn-thử-biểu. Nhờ nó, cụ sẽ biết khi giới nóng lạnh ra sao. »

« Điều đó, tôi không ngại. Nhưng còn cái này. »

— Đây là cái thời-tiết-biểu. Nó có thể cho cụ rõ giới sẽ nắng hay mưa. »

— Thế thì cũng vô-vị nữa. Chỉ trông mây kéo dài ở chân núi hoặc nhẹ vờn trên đỉnh, tôi lại không rõ thời tiết sao ? »

Tên bán rong thấy hàng mình không đắt đã định đi thời lão Frik gọi giật lại, hỏi với :

— Còn cái ống gì đây kia.

— Có phải cái ống dẫu. Cái kính này có thể cho ta trông ra xa mà thấy mọi vật rất rõ ràng.

Lão Frik đã cầm lấy cái kính, tay mân-mê, tỏ bộ ngờ-vực. Sau khi người bán hàng đã mời lão thử dùng kính ấy, lão Frik nhắm một mắt lại, lắp kính vào mắt kia. Thoạt đầu, lão đưa kính về phía làng Wers, về phía gác chuông Livadzel và Petroseny.

Tỉnh tò mò bị kích-thích, lão nhìn về phía lâu Kiếp-Bạc. Lão ngạc-nhiên và sợ hãi mà kêu lên :

« Ô kia ! tại sao ở lâu ấy lại có như một làn khói tỏa vậy kia. Đã bao năm nay, ở lâu đài ấy, làm gì có khói lửa đâu ».

« Nếu cụ trông thấy khói, thời quyết nhiên là ở đấy có khói. »

— Không có lẽ. Hay vì kính của bác mờ đấy.

Kỳ thực, miếng kính ấy không mờ : vì lão Frik đã kỹ càng lau nó theo lời nói của người bán hàng ; làm xong công việc ấy, đưa kính về phía lâu, lão vẫn thấy một làn khói chập chờn trên mái lâu và dần tan trong không.

Lão không còn nghi ngờ gì nữa. Lão cho kính xuống, đưa tay lên túi áo và túi :

— Kính này bao nhiêu tiền đây, bác ?

— Một hoa viên ruối đấy, cụ ạ.

Người bán hàng tưởng rằng lão Frik sẽ mặc cả và may lắm, anh ta cũng chỉ được một hoa viên thôi. Nhưng lão Frik không nói gì, lấy tiền giả ngay, chào người bán hàng rong và tất-tả đi về làng với hai con chó và bảy cừu. Còn người kia soạn lại gói, đi về phía Karlsburg, tự trách mình quá vụng vì đã không nói một giá cao hơn.

Theo lời những nhà du lịch, thời lâu Kiếp-Bạc chỉ có trong trí tưởng-tượng của những người làng Wers mà thôi. Muốn rõ sự thực hư của lời nói ấy, người ta chỉ có việc ngả giá với một người dân miền Vulkan hoặc Wers và bảo họ dẫn đến lâu ấy. Khốn một nỗi tìm một người dẫn đường là một công việc : khó hơn tìm được con đường hẻm dẫn khách du-lịch đến chỗ ấy.

(Còn nữa)

NỘI HÓA! NỘI HÓA!

N GÀI NÀO MUỐN BUỒN
GÀI NÀO MUỐN BẮN
GÀI NÀO MUỐN DỪNG
GÀI NÀO MUỐN GIÚP

NỘI - HÓA

Xin nhớ đến

Quảng-Vạn-Thành

Buôn toàn nội-hóa

51, Phố Cầu - Đất (Paul Doumer) - HAIPHONG

Mở Năm Bính - Dần 1926

Có bán đủ các thứ : đèn, đồ thủy tinh, áo vải của ta chế tạo rất tinh xảo và giá lại hạ.

**MỘT TIN MỪNG CHO CÁC
BỆNH NHÂN XA GẦN**

Y-sỹ Lê - văn - Phấn, 1 vị lương y đã nổi tiếng trong Nam ngoài Bắc về tài học và tấm lòng bác ái, đã được tâu khen của các vị thượng quan, và khảo cứu thuốc Nam Bắc cùng môn châm cứu, sẵn lòng chỉ bảo và cho đơn thuốc không lấy tiền cũng là có nhiều thứ thuốc chế ra gửi cho không tất cả các bệnh nhân xa gần. Ai có lệnh gì cứ viết thư cho y-sỹ về N° 8 Boulevard Bonard Saigon. Y-sỹ sẽ cho đơn và gửi thuốc cho không. Chỉ cần gửi kèm 0,20 tem timbre, để làm cước phí.

Y-sỹ sắp cao ra 2 bộ sách: Đông Tây y học và Nam Nữ ái-tình.

Thư đế: **M. Lê-văn-Phấn, MÉDECIN**
N° 8 Boulevard Bonard Saigon, Cochinchine

CỐC HOA

THANH - ĐỨC

69—Phố hàng Bờ, 69—HANOI

Chịu nước sôi, chịu nước đá, đủ các kiểu, vừa rẻ, vừa bền, vừa đẹp bán buôn và bán lẻ.

Xin quốc dân chiếu cố hàng nội-hóa đã tinh-sảo.

Cần người giúp việc

Quý ngài sở trường về việc buôn bán muốn được đắt hàng, thời nên làm Đại Lý thuốc của nhà Đại-Phương, ở đây chú trọng về sự thực không bao giờ quảng-cáo qui sự thực, Đại-Lý hoặc bán buôn thuốc từ 5\$ giờ lên đến 50\$00. Xin viết thư về hỏi điều lệ, kèm tem giả lời. Đề về:

Monsieur **ĐẠI - PHƯƠNG - BẮC - NINH**

Một tờ thuốc bỏ của nhà Đại-Phương hay bằng 4, 5 tờ của các nơi khác.

HIỆU THUỐC TÂY PHỐ HÀNG ĐÀO

SỐ NHÀ 87, 89 - (HANOI)

Pharmacie LUYÊN

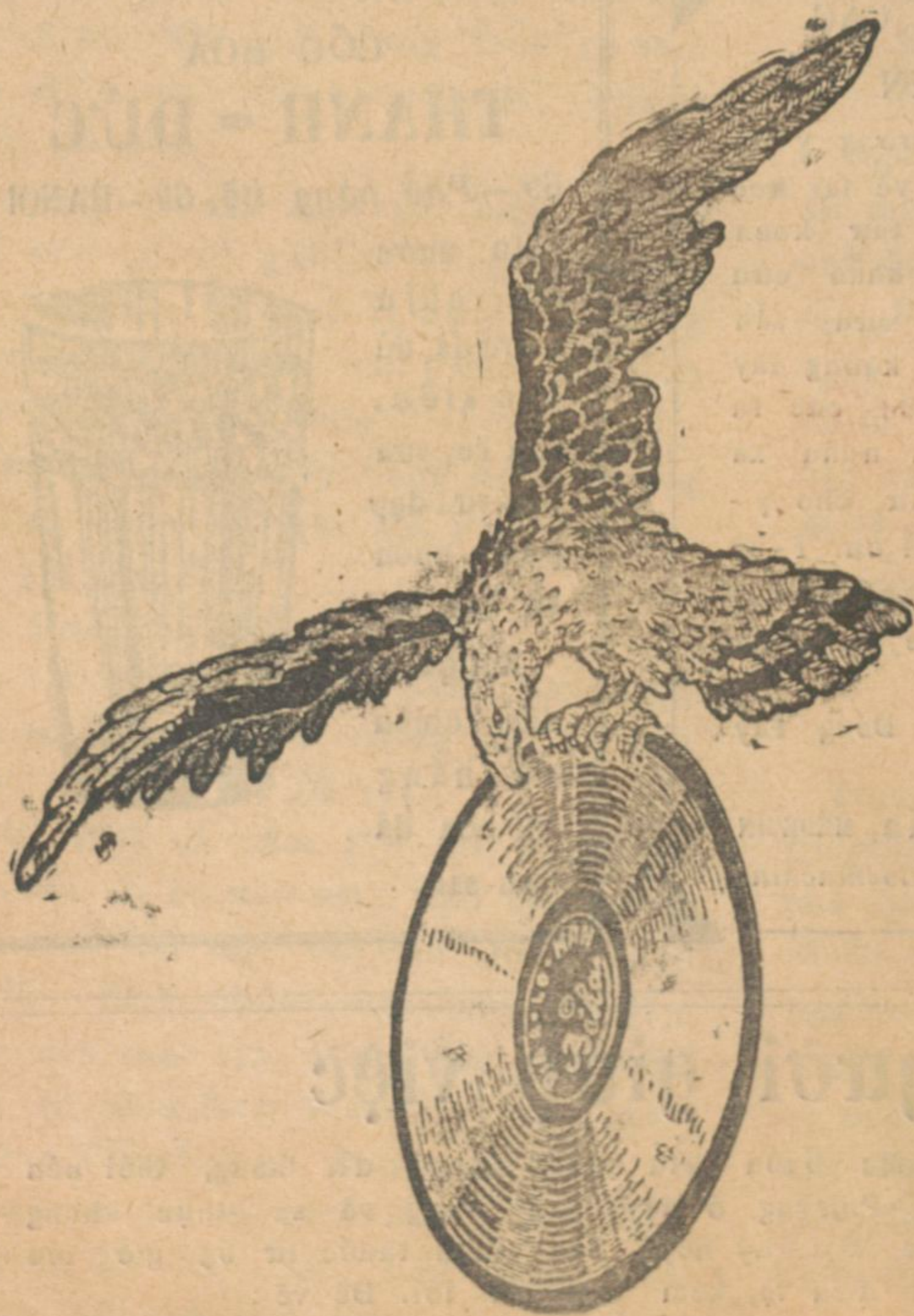
Nguyễn - dinh - Luyện

Pharmacien de 1ère classe

TÉL. 522

TONKIN - 87, 89 Rue de la Soie - HANOI

Vin Digestoni : Rượu rất bổ cho những người
xanh xao, ăn khó tiêu và cho đàn bà mới ở cũ.

Mới in xong

Quyển catalogue générale 1936 (24 trang) kê đủ các thứ đĩa hát cũ và mới hiệu Columbia, Beka, Pathé, Odeon và Victor hát tiếng Bắc - kỳ Trung - kỳ và Nam - kỳ giá từ 0\$30, 0\$50, 0\$70, 1\$20, 1\$50, 2\$10, 2\$70, đến 2\$90 một đĩa.

Ngài nào muốn lấy xin lại ngay hoặc viết thư lại hiệu.

DANG THI LIEN

17. Phố Hàng Trống Hanoi

Mới về rất nhiều bột «Pronta» đủ các hương vị để đánh kem nước đá (cème glacée) giá rẻ hơn trước nhiều.

KHOA - HỌC

TẬP CHÍ : Quản - lý, Nguyễn - công - SÔNG

ẤN QUẢN : Quản - lý, Nguyễn - văn - HỮU

urray 2000 ex

Sang